

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Weerbare zorg

Kirsten Veldhuijzen
MT-lid/ plv. directeur

Lotte de Boer
coördinator

Programmadirectie Weerbare zorg

Inhoud

1. Wie zijn wij en wat doen wij?
2. Crisis in het hier en nu
3. Weerbaarheidsopgave
4. Inzet langere termijn: weerbaar en adaptief

1. Wie zijn wij en wat doen wij

I. Zorgvraagstukken rond Oekraïne, migratie, repatriëring

II. Medevac

III. Weerbaarheid

2. Crisis in het hier en nu

"Wendbaar en weerbaar maken van de zorg over de volle breedte van het systeem"

- Een gezonde samenleving is een weerbare samenleving;
- We beginnen niet bij nul: pandemie, structuren zoals Veiligheidsregio's, GRIP, IDR-ziekenhuizen, teams bevolkingszorg;
- Fijnmazig netwerk zorgverlening in de samenleving: thuiszorg, wijkverpleging, teams bevolkingszorg

3. Weerbaarheidsopgave

Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024: Stapeling van dreigingen in onzekere tijden

Nieuwsbericht | 25-06-2024 | 13:51

De Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024 is op 25 juni aangeboden aan de Tweede Kamer. In de analyse benoemt het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (ANV) twee belangrijke opgaven. Ten eerste is de situatie slechter geworden voor veel van de dreigingen die onze samenleving kunnen ontwrichten. Ten tweede moeten we als Koninkrijk een antwoord vinden op een aantal structurele veranderingen in de wereld om ons heen. Dit betekent dat we moeilijke strategische keuzes moeten maken en dat een weerbare samenleving steeds belangrijker wordt.

**Geen oorlog, maar ook geen
vrede. Hoe weerbaar is
Nederland?**

Fernande van Tets
Arabist & politcoloog

Foto Siesje Veenstra/ANP

■ ACHTERGROND

Troepen naar het oosten? Dan moeten ze zich eerst door Nederland persen

De verdediging van Europa Nederland is voor de NAVO een belangrijk doorvoerland om zo snel mogelijk militairen en materieel richting Oost-Europa te krijgen. Een hele uitdaging gezien alle werkzaamheden aan het spoor, kwetsbare viaducten en cyberdreigingen.

Kees Versteegh
29 januari 2025 • Leestijd 7 minuten

3.1 Zeven basisvereisten van de NAVO voor civiele paraatheid (*resilience objectives*)

1. Continuïteit van overheid
2. Energievoorziening
3. Grootschalige opvang van personen
4. Voedsel- en drinkwatervoorziening
5. Opvang van gewonden
6. (Tele)communicatie
7. Transport

met als doel om bij te dragen aan de continuïteit van overheid, de samenleving en de ondersteuning van bondgenootschappelijke verdediging

3.2 *All-hazard* aanpak

- Betere uitgangspositie bij allerlei typen onheil (conflict, klimaat etc.)
- Gezondheidszorg (publieke, curatieve en langdurig gezondheidszorg) prioritair thema: continuïteit en beschikbaarheid van zorg is:

[1] allesbepalend voor de continuïteit van de samenleving en

[2] bovendien voorwaardelijk voor de militaire slagkracht, in nationaal en internationaal verband.

- Om de continuïteit van de zorg te waarborgen in tijden van crises en conflict moet de zorg forse klappen kunnen opvangen en in het ergste geval extreme aantallen patiënten kunnen accommoderen.

3.3 Opgave voor de zorgsector

"Bij crisis en conflict de (publieke, curatieve en langdurige) zorg in Nederland voor zoveel mogelijk mensen zo lang mogelijk toegankelijk houden, met een daarbij passende kwaliteit"

Dit vraagt om:

- Omgaan met een combinatie van langdurige uitval, schaarste en verstoring.
- Een onvermijdelijk beroep op de zelfredzaamheid van de samenleving: de zorg kan in crisistijd alleen toegankelijk blijven als de samenleving ook in, en na crisistijd in hoge mate zelfredzaam blijft en ook in die situatie omziet naar kwetsbaren.
- Continuïteit zorg afhankelijk van continuïteit samenleving (kinderopvang, onderwijs open, vervoer, distributie).

Voorbeeld vraagstukken:

- Ethiek rond schaarste, verdringing en afschaling;
- Meeste zorg buiten ziekenhuizen: zorg voor kwetsbare inwoners, grote inventarisatie afhankelijkheden (eten, stroom, verwarming, medicijnen, omkijkzorg). Hoe kan de zorgvraag beperkt blijven?

4. Inzet langere termijn: weerbaar en adaptief

Prioritaire onderwerpen

1. Zorgcapaciteit en gewondenzorg
2. Medische voorraden
3. ICT, data, surveillance
4. Bevoegdheden bij crises
5. Civiel – militaire samenwerking

Niveaus van zorg

Basis noodzorg: 'Een gezonde samenleving is een weerbare samenleving'.

Opschaalbare noodzorg: 'Oorlog op NAVO-grondgebied'.

Crisis noodzorg: 'Gewapend conflict op Nederlands grondgebied'. De zorgketen is verbroken, fragmentatie van de samenleving en zorg

4.1 Civiele ondersteuning krijgsmacht

- Hoewel de inzet *all-hazard* is, heeft deze veel raakvlakken met door het ministerie van Defensie gevraagde **civiele ondersteuning van de krijgsmacht**.
- Om op korte termijn resultaten te kunnen boeken werkt PDWZ met het ministerie van Defensie aan vier projecten:
 1. Uitbreiding van het **landelijk patiëntspreidingssysteem** naar militair gebruik;
 2. Opzetten van **decentrale calamiteitenzorg**;
 3. Vormgeven van een **basisset kritische medische producten**;
 4. Erkenning van **NAVO-militair-medisch personeel**.

4.2 Hoe kunnen we dit samen doen?

- Samen opgaven vertalen in oplossingen;
- Besturen *met* de burens, niet *bij* de burens;
- Doorvertaling (inter)nationale opgaven naar regio en lokaal;
- Nationale kaders vs. integratie beleidsvrijheid;
- Inbedding in lokale context.

**Wat geeft u ons mee voor
uitwerking?**

**Wat zelf vormgeven/
organiseren?**

Wie heeft u daarbij nodig?

Hoe blijven we in gesprek?